

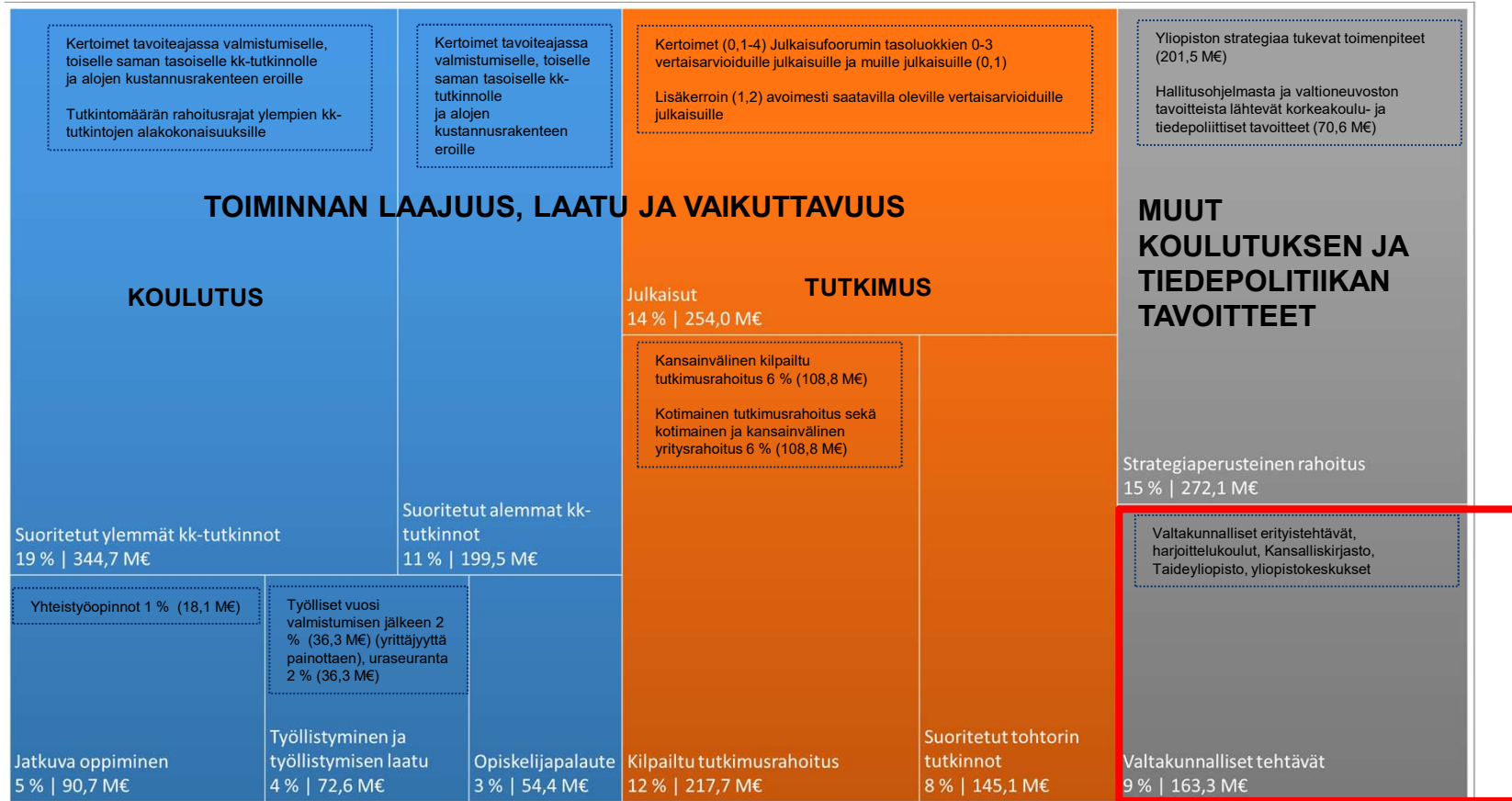

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Yliopistojen valtakunnalliset tehtävät

KK OHRA –työryhmä 2023, kokous 3/2023

Yliopistojen laskennallinen rahoitus vuonna 2023 (yhteensä 1 814 M€)

■ Koulutus, 42 % | 761,9 M€ ■ Tutkimus, 34 % | 616,7 M€ ■ Koulutus- ja tiedepoliittiset tavoitteet, 24 % | 435,3 M€

Valtakunnalliset tehtävät: säädökset

Yliopistolaki (2009/558) 49 §

- Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää yliopistoille rahoitusta **tässä laissa säädettyjen tehtävien toteuttamiseksi valtion talousarvioon otettavan määrärahan rajoissa.** (1 mom.)
- Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää yliopistoille perusrahoitusta laskennallisin perustein ottaen huomioon toiminnan laajuus, laatu ja vaikuttavuus **sekä muiden koulutuksen ja tiedepolitiikan tavoitteiden perusteella.** Opetus- ja kulttuuriministeriö voi myös myöntää yliopistoille tuloksellisuusrahoitusta yliopiston tuloksellisen toiminnan perusteella sekä muuta harkinnanvaraista rahoitusta. (3 mom.)

Yliopistoasetus (2009/770)

- Muiden koulutus- ja tiedepolitiikan tavoitteiden perusteella määräytyvä osuus rahoituksesta jakaantuu strategiaperusteiseen rahoitusosuuteen, joka on 15 prosenttia perusrahoituksesta, ja **valtakunnallisten tehtävien perusteella** määräytyvään rahoitusosuuteen, joka on **9 prosenttia perusrahoituksesta.** (5 §, 3 mom.)
- **Opetus- ja kulttuuriministeriö päättää** sopimuskauden alussa **yliopistoja kuultuaan** valtakunnallisten tehtävien perusteella määräytyvästä rahoitusosuudesta. Tähän rahoitusosuuteen kuuluvat sellaiset **toiminnot ja infrastruktuurit, joilla on erityistä valtakunnallista koulutus-, tutkimus- tai sivistyspoliittista merkitystä, Kansalliskirjaston, harjoittelukoulujen ja yliopistokeskusten koordinoinnin rahoitus sekä Taideyliopiston erityisluonteeseen perustuva lisärahoitus.** (7 §, 4 mom.)

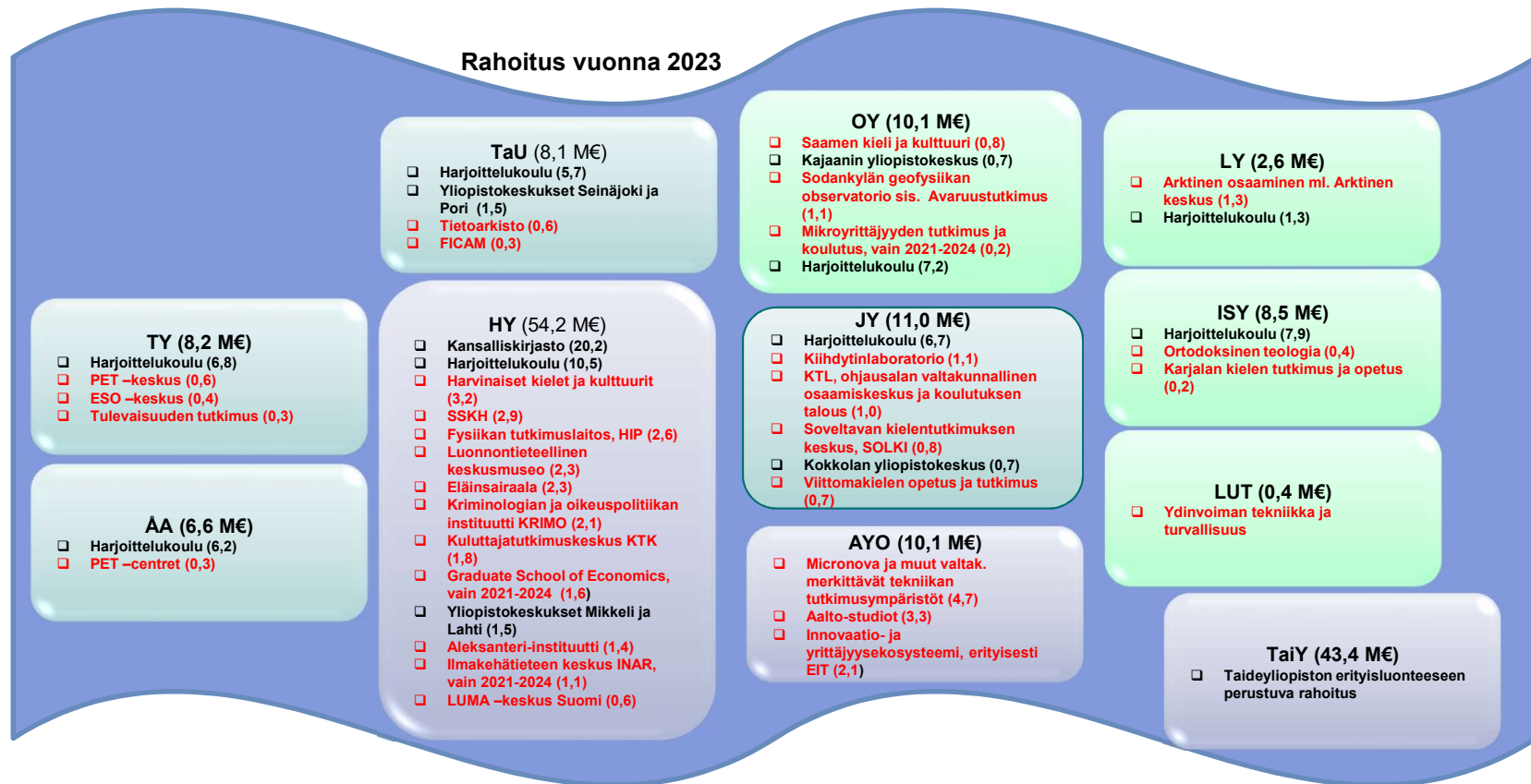
Rahoitus valtakunnallisten tehtävien perusteella 2021-2024

- OKM on ottanut huomioon yhteensä 47 valtakunnallista tehtävää 11 yliopistossa. VY:lla ja SHH:lla ei ole valtakunnallisia tehtäviä.
- OKM myöntää valtakunnallisiin tehtäviin vain osarahoitusta.
- Kustannustason nousun huomioon ottaminen nostaa myös valtakunnallisten tehtävien rahoitusta sopimuskauden aikana sovitusta rahoitustasosta.
- OKM ei ole sopinut tavoitteita valtakunnallisille tehtäville lukuun ottamatta HY:n yhteydessä toimivaa Kansalliskirjastoa.
 - Valtakunnalliset tehtävät ja niiden rahoitus painottuvat vahvasti muutamaan yliopistoon (HY, TaiY).
 - Yksittäisen tehtävän rahoituksen määrässä on merkittävää vaihtelua (0,2 - 43,3 milj. euroa).
 - Kahdella yliopistolla (TaiY, ÅA) yliopiston rahoitusosuus valtakunnallisista tehtävistä on korkeampi kuin niiden osuus yliopistojen perusrahoituksesta.
 - Valtakunnallisten tehtävillä on kolmelle yliopistolle (TaiY, HY, ÅA) valtakunnallisten tehtävien valtakunnallinen rahoitusmallin osuutta (9 %) suurempi merkitys yliopiston rahoituksessa.

Rahoitus valtakunnallisten tehtävien perusteella 2021-2024...

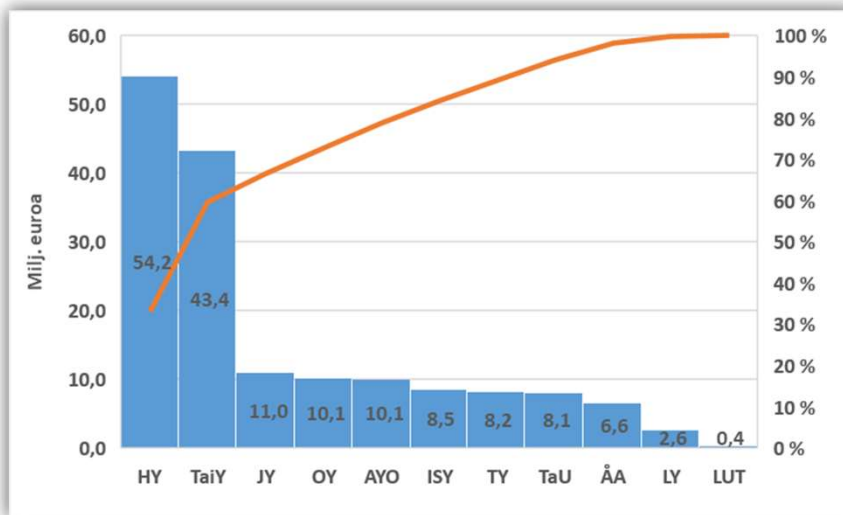
Keskeiset tehtäväkokonaisuudet	Rahoitus 2023 (milj. euroa)	% -osuus
Harjoittelukoulut (8 yliopistoa)	52,5	32,2
Taideyliopiston erityisluonne (TaiY)	43,4	26,6
Kansalliskirjasto (HY)	20,2	12,4
Yliopistokeskusten koordinointi (4 yliopistoa)	4,4	2,7
Muut tehtävät (10 yliopistoa)	42,7	26,2
- <i>Infrastruktuurit</i>	25,2	15,4
- <i>Kieli ja kulttuuri</i>	8,7	5,3
- <i>Muut</i>	8,9	5,4
Yhteensä	163,3	100

Rahoitus valtakunnallisten tehtävien perusteella 2021-2024...

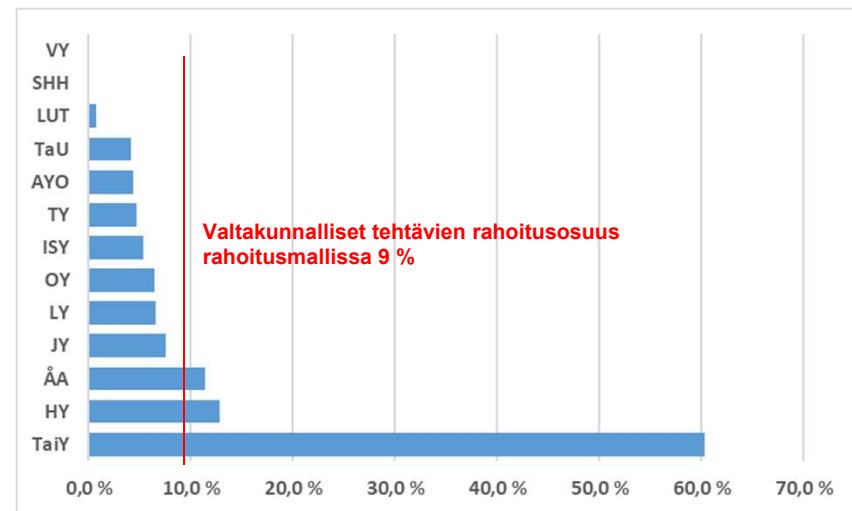

Rahoitus valtakunnallisten tehtävien perusteella 2021-2024...

Valtakunnallisten tehtävien rahoitus vuonna 2023, milj. euroa

Valtakunnalliset tehtävät yliopiston perusrahoituksesta vuonna 2023, %

Pohdittavaa

- Onko valtakunnallisten tehtävien huomioon ottamiselle tarve jatkossakin?
- Onko säädöksissä määritelty valtakunnallisten tehtävien kohdennusperuste riittävän selkeä tai miten sitä voisi täsmentää?
 - Tulisiko valtakunnallisten tehtävien määrää karsia nykyisestä tai rahoitusosuutta pienentää?
 - Onko valtakunnallisten tehtävien kokonaisuudessa jotain toimintoja, joiden rahoittaminen olisi perusteltua jättää yksinomaan yliopistojen sisäisen päätöksenteon varaan tai tarpeet tulevat/ näiden tulisi tulla rahoitetuksi muista lähteistä?
- Tuleeko indeksitarkistusten tai mahdollisten määräraahaleikkausten valua jatkossakin sopimuskauden aikana kaikkiin rahoituseriin?
- Millainen rooli valtakunnallisilla tehtävillä tulisi olla OKM:n ohjauksessa/ tavoitteiden asettamisessa/ seurannassa?